SLOVENSKÝ ZVÄZ ĽADOVÉHO HOKEJA
SLOVAK ICE HOCKEY FEDERATION

SZĽH

TRNAVSKÁ CESTA 27/B, 831 04 BRATISLAVA, SLOVAK REPUBLIC. PHONE: +421/2/32 340 901 FAX: +421/2/32 340 921

SLOVENSKÝ ZVÄZ ĽADOVÉHO HOKEJA
Číslo : 690
Došlo : 9.10.2019

Slovenský zväz ľadového hokeja
Trnavská cesta 27/B
831 04 Bratislava

Podané 5 krát

Miroslav Šatan – prezident SZĽH
JUDr. Miroslav Valíček – generálny sekretár SZĽH
Ing. Vladimír Baluška – ekonomický riaditeľ SZĽH
Výkonný výbor SZĽH

V Bratislave, dňa 09.10.2019

Vybavuje
JUDr. Jaromír Šmátrala, PhD.
0905/234 513

VEC: **Posúdenie nesúladu ustanovení bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 Súťažného poriadku SZĽH v znení Uznesenia Výkonného výboru SZĽH č. 2/2019/6 zo dňa 1. augusta 2019 so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä článkami 18, 21, 45, 49 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov.**

V zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (podávateľ – Mgr. Jakub Homola) som začal dňa 15.09.2019 odbornú kontrolu posúdenia nesúlad ustanovení bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 Súťažného poriadku SZĽH (ďalej len „SP SZĽH“) v znení Uznesenia Výkonného výboru SZĽH (ďalej len „VV SZĽH“) č. 2/2019/6 zo dňa 1. augusta 2019 so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä článkami 18, 21, 45, 49 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov..

Týmto sprievodným listom si Vám dovolím predložiť Návrh správy o kontrolnej činnosti v zmysle § 14 ods. 9 zákona č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zároveň si Vás dovolím požiadať o vyjadrenie k návrhu správy **do 10:00 hod. dňa 08.11.2019 k rukám Kontrolóra SZĽH alebo prostredníctvom e-mailu na adresu kontrolor@szlh.sk**.

Za súčinnosť vopred ďakujem a prajem pekný zvyšok dňa.

V prípade akýchkoľvek otázok, nejasností, prípadne pripomienok k vyššie opísaným zisteným nedostatkom, ma neváhajte kontaktovať na:

Mob.: *+421 905 234 513*
E-mail: *kontrolor@szlh.sk*

Kontrolór SZĽH - Predseda dozornej rady SZĽH
SLOVENSKÝ ZVÄZ ĽADOVÉHO HOKEJA

S pozdravom

JUDr. Jaromír Šmátrala, PhD.
Kontrolór SZĽH – Predseda dozornej rady SZĽH

POUČENIE:

Podľa § 14 ods. 8 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe: *„Ak športová organizácia po upozornení na závažný nedostatok zistený pri kontrolnej činnosti tento závažný nedostatok v lehote určenej kontrolórom neodstráni, kontrolór je povinný bezodkladne, najneskôr do desiatich dní odo dňa márneho uplynutia určenej lehoty, oznámiť vec formou podnetu hlavnému kontrolórovi športu. K podnetu kontrolór pripojí upozornenie, oznámenie dôvodov nevyhovenia a ostatné podklady potrebné na posúdenie veci. Rovnako kontrolór postupuje aj vtedy, ak príslušný orgán športovej organizácie v určenej lehote neoznámil dôvody nevyhovenia".*

Podľa § 19 ods. 5 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe: *„Štatutárny orgán a členovia orgánov národného športového zväzu sú povinní vykonávať svoju funkciu s náležitou starostlivosťou a pri rozhodovaní zohľadňovať stanoviská kontrolóra a odborných orgánov národného športového zväzu; ak sa od ich stanoviska odchýlia, sú povinní svoje rozhodnutie zdôvodniť a zverejniť spolu s príslušným stanoviskom".*

Podľa § 95 ods. 2 písm. a) zákona č. 440/2015 Z. z. o športe: *„Národný športový zväz sa dopustí správneho deliktu, ak neposkytne súčinnosť kontrolórovi podľa § 14 ods. 4 alebo hlavnému kontrolórovi športu podľa § 14 ods. 6".*

Podľa § 95 ods. 7 písm. zákona č. 440/2015 Z. z. o športe: *„Za správny delikt podľa odseku 1 písm. b), c), n) až p), odseku 2 písm. a) až c) a odseku 4 písm. d), e) a i) možno uložiť pokutu* ***od 300 eur do 30 000 eur****".*

SLOVENSKÝ ZVÄZ ĽADOVÉHO HOKEJA
SLOVAK ICE HOCKEY FEDERATION

SZĽH

TRNAVSKÁ CESTA 27/B, 831 04 BRATISLAVA, SLOVAK REPUBLIC. PHONE: +421/2/32 340 901 FAX: +421/2/32 340 921

Návrh správy o kontrolnej činnosti podľa § 14 ods. 9 zákona č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

SLOVENSKÝ ZVÄZ ĽADOVÉHO HOKEJA
Číslo: 690
Došlo: 9.10.2019

I. PÔVOD PODNETU

Podnet podal: **Mgr. Jakub Homoľa na základe § 14 ods. 1 písm. c) zákona č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „podávateľ“)**

Sídlom: Trnavská cesta 27/B, 831 04 Bratislava

II. OSOBA, KTOREJ ČINNOSŤ BOLA PREDMETOM KONTROLNEJ ČINNOSTI

Národný športový zväz: **Slovenský zväz ľadového hokeja**

(ďalej len „SZĽH)

Sídlom: Trnavská cesta 27/B, 831 04 Bratislava

III. PREDMET KONTROLY

Podávateľ týmto podnetom namieta nesúlad ustanovení bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 Súťažného poriadku SZĽH (ďalej len „SP SZĽH“) v znení Uznesenia Výkonného výboru SZĽH (ďalej len „VV SZĽH“) č. 2/2019/6 zo dňa 1. augusta 2019 so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä článkami 18, 21, 45, 49 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov.

IV. ZISTENIA

Podľa bod 5.3.1 SP SZĽH: *„Zahraničný hokejista je korčuliar alebo brankár, bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR[1]“.*

Podľa bod 5.3.3 SP SZĽH: *„Na účely účasti zahraničných hokejistov (vrátane brankára) v zápase platí obmedzenie:*

5.3.3.1 liga mladších žiakov 3 zahraniční hokejisti v družstve
5.3.3.2 liga starších žiakov 3 zahraniční hokejisti v družstve
5.3.3.3 kadeti 1 zahraničný hokejista v družstve

[1] VV SZĽH schvaľuje 05.09.2019 výklad k ustanoveniu 5.3.1 Súťažného poriadku SZĽH: „Za zahraničného hokejistu sa nepovažuje taký hokejista so štátnou príslušnosťou inou ako SR, ktorý podľa predpisov SZĽH účinných do 01.08.2019, nadobudol príslušnosť k SZĽH na základe nelimitovaného transferu zo zahraničia a odohral dve po sebe nasledujúce sezóny, čo i len v časti, v súťažiach SZĽH a to najneskôr do ukončenia sezóny 2018/2019. Uvedené sa nevzťahuje na zahraničného hokejistu vekovej kategórie senior

5.3.3.4 extraliga dorastu 1 zahraničný hokejista v družstve
5.3.3.5 I. liga dorastu 3 zahraniční hokejisti v družstve
5.3.3.6 extraliga juniorov 1 zahraničný hokejista v družstve
5.3.3.7 I. liga juniorov 3 zahraniční hokejisti v družstve
5.3.3.8 II. liga seniorov 2 zahraniční hokejisti v družstve
5.3.3.9 I. liga seniorov 5 zahraniční hokejisti v družstve
5.3.3.10 extraliga seniorov neobmedzený počet hokejistov v družstve
5.3.3.11 liga žien 4 zahraničné hokejistky v družstve."

Uznesenie VV SZĽH č. 2/2019/6 zo dňa 1. augusta 2019: *„VV SZĽH schvaľuje s účinnosťou od 01.08.2019 definíciu zahraničného hokejistu v rámci bodu 5.3.1 SP SZĽH a 2.1.3 PP SZĽH nasledovne: Zahraničný hokejista je korčuliar alebo brankár, bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR. VV SZĽH schvaľuje zmenu definície „Zahraničný hokejista" v Prestupovom poriadku SZĽH, Súťažnom poriadku SZĽH a v ostatných predpisoch SZĽH".*

Podľa čl. 18 ZFEÚ: *„V rámci pôsobnosti zmlúv a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná".*

Podľa čl. 21 ZFEÚ: *„Každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie".*

Podľa čl. 45 ZFEÚ: *„Zabezpečí sa voľný pohyb pracovníkov v rámci Únie".*

Podľa čl. 49 ZFEÚ: *„V rámci nasledujúcich ustanovení sa zakazujú obmedzenia slobody usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu. Zakazujú sa aj obmedzenia, ktoré sa týkajú zakladania obchodných zastúpení, organizačných zložiek a dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi jedného členského štátu na území iného členského štátu. Sloboda usadiť sa zahŕňa aj právo zahájiť a vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, založiť a viesť podniky, najmä spoločnosti v zmysle druhého pod odseku článku 54, za podmienok stanovených pre vlastných štátnych príslušníkov právom štátu, v ktorom dochádza k usadeniu sa, pokiaľ ustanovenia kapitoly o pohybe kapitálu nestanovujú inak.*

Podľa čl. 56 ZFEÚ: *„V rámci nasledujúcich ustanovení sú zakázané obmedzenia slobody poskytovať služby v Únii vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sa usadili v niektorom inom členskom štáte ako príjemca služieb.*

Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom rozšíriť platnosť týchto ustanovení aj pre štátnych príslušníkov tretích štátov, ktorí poskytujú služby a sú usadení v rámci Únie".

Podávateľ vo svojom podnete namietal nesúlad ustanovení bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 SP SZĽH v znení Uznesenia Výkonného výboru SZĽH VV SZĽH č. 2/2019/6 zo dňa 1. augusta 2019 so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä článkami 18, 21, 45, 49 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ZFEÚ a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov, ktoré odôvodnil nasledovne:

Súčasný SP bol prijatý na zasadnutí Mimoriadneho kongresu dňa 16. júna 2016[2], na ktorom boli v súvislosti s vtedy novým ZoŠ menené všetky poriadky a Stanovy Slovenského zväzu ľadového hokeja. Vo vtedy prijatom SP bol v bode 5.3.1 definovaný zahraničný ako *„hokejista, ktorý je riadne registrovaný, a ktorého národným hokejovým zväzom nie je SZĽH, ak nejde o zahraničného hokejistu, ktorý nadobudol príslušnosť k SZĽH na základe nelimitovaného transferu zo zahraničia po dvoch po sebe nasledujúcich sezónach odohratých v tom istom klube."*

Uvedené znenie bodu 5.3.1 SP platilo do zasadnutia VV dňa 15. augusta 2018, keď na návrh pracovnej legislatívnej skupiny prijal VV uznesenie č. 52/2018/5[3], ktorým zmenil – na základe zmocnenia bodom 3.4.10 písm. s) Stanov, ktorý oprávňuje VV *„v nevyhnutných prípadoch pre chod hokeja"* meniť predpisy, ktorých schvaľovanie náleží inak Kongresu – definíciu zahraničného hokejistu v SP. Podľa novej definície sa za zahraničného hokejistu považoval *„korčuliar alebo brankár, bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR."* Z uvedeného pravidla vtedajšie znenie bodu 5.3.1 SP umožňovalo výnimku, keď sa za zahraničného hokejistu nepovažoval taký hokejista, ktorý *„nadobudol príslušnosť k SZĽH na základe nelimitovaného transferu zo zahraničia a odohral dve po sebe nasledujúce sezóny, čo i len v časti, v súťažiach SZĽH. Vo vekových kategóriách predprípravka a prípravka sa za zahraničného hokejistu nepovažuje hokejista, ktorý mal počas dvoch po sebe nasledujúcich sezónach, čo i len v časti, príslušnosť k SZĽH."* Uvedenú zmenu SP následne v zmysle už uvedeného bodu 3.4.10 písm. s) ratihaboval Kongres SZĽH na svojom najbližšom zasadnutí dňa 5. decembra 2018, v dôsledku čoho ostala táto norma aj naďalej účinná.

K ďalšej novelizácii definície zahraničného hokejistu došlo na zasadnutí VV dňa 27. marca 2019, keď na návrh riaditeľa športového oddelenia SZĽH Igora Guryču prijal VV uznesenie č. 68/2019/8, ktorým sa s účinnosťou od 1. mája 2019 považoval za zahraničného hokejistu korčuliara alebo brankára *„bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR."* Keďže išlo znovu o zmenu predpisu podľa bodu 3.4.10 písm. s) Stanov, musel túto zmenu následne ratihabovať Kongres na svojom najbližšom zasadnutí. Na ňom, dňa 26. júna 2019, si ale delegáti Kongresu odhlasovali zmenu programu Kongresu, ktorou vypustili bod zmeny predpisov SZĽH. V dôsledku tohto rozhodnutia tak zmena SP v bode 5.3.1, ktorá bola prijatá VV uznesením č. 68/2019/8, stratila účinnosť.

VV dňa 1. augusta 2019 na svojom riadnom zasadnutí ale prijal uznesenie č. 2/2019/6, ktorým znovu zmenil na základe zmocnenia bodom 3.4.10 písm. s) Stanov znenie bodu 5.3.1 SP, a to späť do podoby, ktorá bola prijatá uznesením č. 68/2019/8 dňa 27. marca 2019, a ktorá následne nebola potvrdená Kongresom na jeho zasadnutí dňa 26. júna 2019. Posledná zmena SP nadobudla účinnosť dňom jej prijatia, a tak bod 5.3.1 SP s účinnosťou od 1. augusta 2019 definuje zahraničného hokejistu ako korčuliara alebo brankára *„bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR."*

---

[2] Dostupné online na: http://bit.ly/SP_jun2016
[3] Dostupné online na: https://www.hockeyslovakia.sk/userfiles/file/zápisnica%20č_52.pdf

Počnúc prijatím nového SP na Mimoriadnom kongrese dňa 16. júna 2016 stanovoval bod 5.3.3 SP „kontingenty" zahraničných hráčov, ktorí mohli nastúpiť v zápase za jedno družstvo v jednotlivých ligách. Rozsah týchto kontingentov sa v priebehu času od prijatia SP až po súčasnosť menil. Samé osebe však toto ustanovenie nie je v rozpore so všeobecne záväznými predpismi. Rozpor nastáva až pri vzájomnej súvislosti s určitým znením bodu 5.3.1 SP.

Obiter dictum: oprávnenosť VV meniť predpisy

Podávateľ týmto podnetom nenamieta platnosť zmien bodu 5.3.1 SP, ktoré vykonal dňa 1. augusta 2019 VV Slovenského zväzu ľadového hokeja na základe svojho zmocnenia stanoveného bodom 3.4.10 písm. s) Stanov, ale výhradne materiálnu stránku znenia namietaných bodov. Na okraj však podávateľ dodáva, že VV zmeny predpisov – vychádzajúc zo zápisnice zo zasadnutia – riadne neodôvodnil, čím vzniká legitímna pochybnosť o nevyhnutnosti takejto zmeny pre chod hokeja, ktorá je *conditio sine qua non* pre VV na to, aby bol oprávnený prijať zmenu tých predpisov SZĽH, ktoré je oprávnený v zmysle Stanov meniť Kongres.

V súvislosti s definíciou nevyhnutnosti dáva podávateľ do pozornosti judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP), najmä rozhodnutie vo veci *Sunday Times proti Spojenému kráľovstvu*, v ktorom sa ESĽP zaoberal prídavným menom „nevyhnutný" v rámci Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. ESĽP v tejto súvislosti skonštatoval, že nevyhnutnosť nesmie byť zamieňaná s určitými mäkšími formami vyjadrujúcimi určitú potrebu (prídavné meno „necessary" – *angl. nevyhnutný* – nie je to isté ako „admissible", „ordinary", „useful", „reasonable", „desirable" alebo „indispensable"). Nevyhnutnosť podľa ESĽP má vyjadrovať naliehavú spoločenskú potrebu.

Podávateľ si je, samozrejme, vedomý obmedzenej možnosti použitia judikatúry ESĽP na prípady týkajúce Slovenského zväzu ľadového hokeja. Na druhej strane judikatúra ESĽP vie byť pri právnom posúdení obsahu slova „nevyhnutný" nápomocná (a to obzvlášť, ak už ESĽP takýto prípad riešil), pretože je logické sa domnievať, že obsah tohto slova má zhruba rovnaký význam nielen naprieč všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj naprieč všetkými dokumentami, ktoré ukladajú svojim adresátom určité práva a povinnosti.

Z tohto dôvodu podávateľ zastáva názor, že akákoľvek využitie zmocnenia stanoveného bodom 3.4.10 písm. s) Stanov musí byť VV riadne odôvodnené, a súčasne akákoľvek zmena predpisov, ktorá bola prijatá na základe tohto zmocnenia, musí prejsť dvojstupňovým testom overenia nevyhnutnosti, ktorý spočíva v:

i. Overení toho, či takáto zmena je **spôsobilá dosiahnuť sledovaný cieľ**, ktorým je podľa bodu 3.4.10 písm. s) Stanov zabezpečenie chodu hokeja – to znamená, že v prípade neprijatia tejto zmeny by bol chod hokeja vysoko ohrozený.
ii. Overení toho, či je takáto zmena **proporcionálna** – to znamená, či neexistuje miernejšia, respektíve menej invazívnejšia forma úkonu, ktorou sa sledovaný cieľ dá v predmetnej veci dosiahnuť.

Podávateľ súčasne zastáva názor, že ak prijatá zmena predpisov neprejde takýmto dvojstupňovým testom overenia nevyhnutnosti, tak VV prekročil svoje právomoci stanovené Stanovami SZĽH, čo zakladá nulitnosť takéhoto úkonu. Na prijatú zmenu by sa tak malo hľadieť ako na neexistujúcu, to jest ako keby VV žiaden úkon neučinil.

Rozpor s primárnym právom Európskej únie

Predchádzajúce odseky boli iba právnou úvahou podávateľa, ktorou nemieni namietať platnosť zmien SP, ktoré prijal na svojich zasadnutiach VV (hoci podávateľ sa očividne netají tým, že pochybnosť nad konaním VV má). Dôležité pre tento podnet je upozornenie na materiálny problém s bodmi 5.3.1, resp. 5.3.3 SP. Podľa právneho názoru podávateľa je interakcia týchto dvoch bodov SP v rozpore s právnom Európskej únie (EÚ), čo demonštruje nižšie uvedenými argumentmi.

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že šport nepochybne spadá pod pôsobnosť práva EÚ, čo je jednak explicitne uvedené v čl. 6 písm. e) ZFEÚ, a súčasne to vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, na prvom mieste z rozhodnutia vo veci č. 36/74 *Walrave a Koch*, v ktorom Súdny dvor v bode 4 rozhodnutia rozšíril pôsobnosť práva Európskej únie aj na šport, pokiaľ šport vykazuje ekonomickú činnosť podľa čl. 2 vtedajšej Zmluvy o Európskych spoločenstvách.[4] Uvedené rozhodnutie *Walrave a Koch* má mimoriadny význam aj z toho dôvodu, že Súdny dvor v ňom konštituoval tzv. horizontálny účinok zakladacích zmlúv (primárneho práva EÚ). Ustanovení týchto zmlúv (to znamená aj Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa teda môžu dovolávať aj jednotlivci vo svojich súkromnoprávnych vzťahoch, nie je teda nevyhnutné, aby išlo o vrchnostenský vzťah medzi jednotlivcom a aparátom verejnej správy. Argumentom autonómie vôle a zmluvnej voľnosti teda v tomto prípade neobstojí a nie je ním možné konvalidovať porušenie ustanovení primárneho práva EÚ, ktoré v zmysle rozhodnutia Súdneho dvoru vo veci Č. 26/62 *Van Gend en Loos* môže ukladať práva a povinnosti aj jednotlivcom.

Na základe tejto skutočnosti je teda nepochybné, že aj interné ustanovenia Slovenského zväzu ľadového hokeja (t.j. Stanovy, poriadky a smernice SZĽH) **musia byť v súlade s primárnym právom Európskej únie a ich prípadného porušenia sa môže jednotlivec dovolávať.**

Podľa čl. 18 ZFEÚ *„v rámci pôsobnosti zmlúv a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná."* Čl. 45 ZFEÚ v odseku 1 stanovuje voľný pohyb pracovníkov v EÚ, pričom podľa ods. 2 toho istého článku *„voľný pohyb pracovníkov zahŕňa zrušenie akejkoľvek diskriminácie pracovníkov členských štátov na základe štátnej príslušnosti."*

Hoci len z laického výkladu je už *prima facie* zreteľný rozpor bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 SP s vyššie uvedenými článkami ZFEÚ. Súťažný poriadok Slovenského zväzu ľadového hokeja totiž za zahraničného hokejistu považuje bez ďalšieho akéhokoľvek hráča s inou štátnou príslušnosťou než

[4] V tom, čase neexistovalo v primárnom práve EÚ obdobné ustanovenie ako je dnešný čl. 6 písm. e) ZFEÚ. Preto musel Súdny dvor extenzívnym výkladom vtedajšieho čl. 2 Zmluvy o ES rozšíriť pôsobnosť práva EÚ aj na šport. Súčasný čl. 6 písm. e) ZFEÚ prijatý až Lisabonskou zmluvou v roku 2009 je tak dôsledok rozhodovacej praxe Súdneho dvora Európskej únie.

slovenskou. Referenčným rámcom pre posudzovanie zahraničného hokejistu je podľa bodu 5.3.1 SP teda výhradne štátna príslušnosť, a práve na základe štátnej príslušnosti dochádza podľa bodu 5.3.3 SP k rozdielnemu zaobchádzaniu medzi hokejistami v súťažiach riadených a organizovaných Slovenským zväzom ľadového hokeja.

Podávateľ jedným dychom dodáva, že voľný pohyb pracovníkov v zmysle článku 45 neplatí absolútne a môže byť obmedzený, ako to stanovuje ods. 3 toho istého článku. Takéto obmedzenie však musí sledovať legitímny cieľ, ktorým je ochrana aspoň jedného verejného statku taxatívne vymedzených v tomto ustanovení – a to verejný poriadok, verejná bezpečnosť a ochrana zdravia. Jediným, aspoň trochu teoretickým verejným statkom, ktorý by mohol byť ohrozený v prípade neexistencie pravidiel v bodoch 5.3.1 a 5.3.3 SP, je verejný poriadok (*angl. public policy*). Takto vymedzený statok však treba v zmysle judikatúry Súdneho dvora (najmä rozhodnutie vo veci č. 41/74 *van Duyn*) však treba brať mimoriadne reštriktívne. V prvom rade ohrozenie verejného poriadku musí byť skutočné a takéto obmedzenie dostatočne odôvodnené. K odôvodneniu obmedzení v bodoch 5.3.1 a 5.3.3 SP ale vôbec nedošlo (sic!), navyše ohrozenie verejného poriadku zahraničnými hráčmi je už na prvý pohľad len silne hypotetické.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti nie sú prostým teoretickým konceptom, ale vychádzajú z rozhodovacej praxe Súdneho dvora Európskej únie. Prípad č. C-415/93 *Bosman* bol prakticky skutkovo totožný ako je týmto podnetom namietaný prípad. V záujme zachovania princípu právnej istoty je teda nevyhnutné na skutkovo obdobné veci považovať aj súdne rozhodnutia za prameň práva, a to aj v kontinentálnom právnom systéme, ktorý nie je založený na precedensoch.

V spomínanom prípade Bosman Súdny dvor Európskej únie konštatoval v bode 137 rozhodnutia, že pravidlá, podľa *„ktorých môžu futbalové kluby nominovať na futbalové zápasy v rámci súťaží organizovaných športovými zväzmi iba obmedzený počet profesionálnych hráčov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov“* sú v rozpore s článkom 48 Zmluvy EHS (neskôr článok 39 Zmluvy o ES, dnes článok 45 ZFEÚ). Je síce pravda, že uvedené rozhodnutie sa týka futbalových súťaží a futbalových klubov, z právneho hľadiska ide o irelevantnú skutočnosť, ktorá nezakladá oprávnenie SZĽH, aby konal v rozpore s týmto rozhodnutím.

Samozrejme, uvedené rozhodnutie nemožno interpretovať do absurdnosti, že by na jeho základe mohol niekto spochybniť pravidlá stanovujúce *inter alia* podmienku štátnej príslušnosti pri medzištátnych zápasoch reprezentačných družstiev. Súdny dvor Európskej únie sa navyše obdobným prípadom vo svojej histórii už zaoberal, keď v prípade č. 13/76 *Donà proti Manterovi* (a napokon už aj v spomínanom prípade Walrave) konštatoval, že kreácia národného (reprezentačného) družstva nesleduje ekonomický zámer, a teda je vyňatá z pôsobnosti práva EÚ. Tento princíp je napokon v súčasnosti už explicitne obsiahnutý v texte ZFEÚ, konkrétne v čl. 165, ktorý priznáva športu osobitnú povahu, ktorú právo Európskej únie rešpektuje. Táto osobitná povaha však nespočíva v tom, že je možná diskriminácia občanov EÚ na základe štátnej

príslušnosti, alebo že je možné obmedzenie voľného pohybu pracovníkov v rámci EÚ aj nad rámec „výnimiek" stanovených v čl. 45 ods. 3 ZFEÚ.

Skutočnosť, že takéto limity *stricto sensu* neobmedzujú uzatváranie zmlúv klubmi so zahraničnými hokejistami v neobmedzenom počte, iba upravuje počet hráčov, ktorí nastúpia do zápasu, je právne úplne irelevantná. Vychádzajúc z bodu 120 prípadu Bosman, *„skutočnosť, že sa tieto ustanovenia netýkajú zamestnávania týchto hráčov, ktoré nie je obmedzené, ale možnosti pre ich kluby nominovať ich na oficiálny zápas, nie je relevantná. Pokiaľ je účasť na týchto športových stretnutiach hlavným predmetom činnosti profesionálneho hráča, je zrejmé, že pravidlo, ktoré ju obmedzuje, obmedzuje zároveň aj možnosti zamestnania tohto hráča."* Rovnako je irelevantný aj rozdiel medzi hokejom a futbalom, ktorého sa týkal prípad Bosman. Ak má kolektívny šport ostať kolektívnym športom, respektíve športom sám osebe, tak ťažiskom snaženia jednotlivých športovcov bude zakaždým výkon v športovom stretnutí. Práve športové stretnutia, resp. zápasy, sú tou fundamentálnou skutočnosťou, ktoré rozhodujú o výške odmeny pre športovca a o marketingovom a ekonomickom príjme klubu. Navyše, každý klub vždy uzatvára zmluvu so športovcom za účelom toho, aby odvádzal najlepšiu činnosť v športovom stretnutí. V tomto teda medzi hokejom a futbalom rozdielu niet. Naopak, keď vo futbale, v ktorom za jeden tím môže do zápasu nastúpiť maximálne 14 športovcov (respektíve 15 pri predĺžení) zo zhruba dvadsiatich piatich (ak nie aj viac hráčov) na celkovej súpiske klubu, je argument možnosti uzavretia zmluvy s neobmedzeným počtom zahraničných športovcov irelevantný, o to viac irelevantný bude pri hokeji, kde do zápasu môže nastúpiť maximálne 22 športovcov zo zhruba rovnakého počtu dvadsiatich piatich a viac hráčov na celkovej súpiske klubu.

Možným argumentom Slovenského zväzu ľadového hokeja môže byť aj tvrdenie, že na slovenské reálie nemožno uvedené ustanovenie aplikovať z toho dôvodu, že je zaručený voľný pohyb pracovníkov, pričom hokejisti na Slovensku sú vo väčšine prípadov samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) a teda majú status podnikateľov a nie zamestnancov. Podávateľ nemá záujem týmto podnetom vyjadrovať svoje domnienky, či činnosť športovca v profesionálnom hokejovom klube spĺňa znaky závislej práce. Napokon pre účely tohto podnetu to ani nie je podstatné, keďže právo EÚ nikde neurčuje (a v konečnom dôsledku ani nemôže určiť), či hokejisti musia byť zamestnanci, alebo môže ostať súčasný stav na Slovensku, pri ktorom sú hokejisti spravidla SZČO. Podstatné pre tento podnet je skutočnosť, že pojem pracovník je tzv. úniovým (komunitárnym) pojmom a je mu preto potrebné prisúdiť autonómny výklad, ktorý je rovnaký vo všetkých členských krajinách EÚ. Určitú quasi definíciu možno znovu nájsť v judikatúre Súdneho dvoru, v ktorej napr. v rozhodnutí vo veci č. 66/85 *Lawrie-Blum* pojem pracovník *„zahŕňa každú osobu, ktorá vykonáva prácu za odmenu, ak charakter tejto práce nie je určovaný ním samým alebo pod kontrolou iného (...)"*. Uvedené znaky si napokon Súdny dvor osvojil aj v prípade Bosman, kde v bode č. 73 uviedol, že činnosť profesionálnych a aj poloprofesionálnych futbalistov je hospodárskou činnosťou, a teda je logické sa domnievať, že sa na nich treba nazerať ako na pracovníkov.

Ak ale aj pripustíme výklad, že v slovenských reáliách nie je možné hokejistov považovať za pracovníkov v zmysle autonómneho výkladu tohto pojmu, tak je potom nevyhnutné konštatovať, že ich činnosť spadá do kategórie služieb, ktorých voľný pohyb v rámci EÚ (čl. 56 ZFEÚ) tvorí taktiež jeden z pilierov súčasnej Európskej únie. Vo všeobecnosti ale však možno konštatovať, že Súdny dvor sa vo svojej rozhodovacej praxi priklonil k tomu, že športovci v kolektívnych športoch sú pracovníci (prípad Bosman alebo prípad C-176/96 *Lehtonen)*, kým individuálni športovci spadajú pod režim čl. 56 o voľnom pohybe služieb (prípad C-51/96 *Deliège*).

Z uvedeného je možné konštatovať, že pokiaľ ide o profesionálnych a poloprofesionálnych hokejistov, tak obmedzenia stanovené v bodoch 5.3.1 a 5.3.3 SP SZĽH je potrebné vnímať ako neprípustné z hľadiska práva Európskej únie (konkrétne s voľným pohybom pracovníkov, event. služieb). To však neznamená, že tieto obmedzenia sú neprípustné len v extralige (Tipsport lige) a v 1. hokejovej lige, ktoré sú širokou verejnosťou považované za (polo)profesionálne súťaže. Podľa právneho názoru podávateľa, ktorý je podporený ďalšou príslušnou judikatúrou Súdneho dvora, je mimoriadne ťažké, priam nemožné ospravedlniť, uvedené obmedzenie aj vo vzťahu k amatérskemu športu a teda aj k ostatným súťažiam riadeným a organizovaným Slovenským zväzom ľadového hokeja.

Podľa čl. 21 ZFEÚ *„každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie.“* Z uvedeného vyplýva, že zavedenie inštitútu občianstva EÚ Maastrichstkou zmluvou z roku 1993, malo za následok tú skutočnosť, že voľný a slobodný pohyb občana Únie po jej teritóriu nie je už naďalej podmienené ekonomickou činnosťou. V dôsledku toho Súdny dvor v nedávnom rozhodnutí v prípade *TopFit* (Vec C-22/18) de facto rozšíril pôsobnosť práva EÚ aj na amatérsky šport, keďže konštatoval nemožnosť diskriminácie na základe štátnej príslušnosti aj v amatérskom športe a navyše priznal v tejto veci čl. 21 horizontálny účinok, čo znamená, že sa jeho dodržiavania môžu dovolávať aj jednotlivci v súkromnoprávnych vzťahoch.

Na základe týchto skutočností teda podávateľ konštatuje, že bod 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 SP SZĽH odporuje právu Európskej únie, konkrétne článkom 18, 21, 45, 49 a eventuálne aj čl. 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Na záver si podávateľ dovoľuje uviesť ďalšiu skutočnosť, ktorá ide na ťarchu Slovenského zväzu ľadového hokeja. O vyššie uvedenom právnom názore informoval dňa 9. mája 2019 o 13.22 hod. Ing. Martina Kohúta, toho času prezidenta Slovenského zväzu ľadového hokeja, prostredníctvom e-mailovej správy, ktorá je prílohou tohto podnetu. Na uvedený e-mail, ktorý bol po materiálnej stránke podnetom člena SZĽH v zmysle bodu 3.8.3 Stanov SZĽH, adresát nijako nereagoval. Je síce pravda, že od odoslania e-mailu po súčasnosť došlo k zmene na pozícii prezidenta SZĽH, no Martin Kohút je aj naďalej členom VV, t. j. orgánu, ktorý po sistácii uznesenia VV č. 68/2019/8, prijal ďalším uznesením dňa 1. augusta 2019 znovu zmenu bodu 5.3.1 SP v rovnakom znení, ktoré bolo namietané predmetným e-mailom. Z toho je teda zrejmé,

že nikto z predstaviteľov SZĽH nereflektoval na predmetný podnet, v dôsledku čoho podávateľovi neostáva nič iné než sa obrátiť na kontrolné orgány SZĽH.

Nejednoznačnosť úpravy a potenciálna nevykonateľnosť

Bod 5.3.1 SP nie je komplikovaný len z dôvodu rozporu s právom EÚ, ale aj z iných dôvodov. Jedným z nich je jeho nejednoznačná dikcia.

Podľa uvedeného bodu *„zahraničný hokejista je korčuliar alebo brankár, bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR."* Je nepochybné, že snahou zákonodarcu bolo vyňať z definície zahraničného hokejistu všetkých hokejistov so štátnou príslušnosťou k Slovenskej republike. Z uvedeného textu však vyplýva, že za zahraničné hokejistu je považovaný ktokoľvek, ktorý má inú štátnu príslušnosť ako slovenskú, čoho logickým dôsledkom je skutočnosť, že za zahraničného hokejistu by bol považovaný aj taký hokejista, ktorý síce má slovenské štátne občianstvo, ale okrem toho je občanom aj inej krajiny. Takto naformulované pravidlo je jednak v logickom rozpore s úmyslom, a súčasne spôsobuje ďalšie sprievodné problémy týkajúce sa jeho vykonateľnosti.

Je síce pravda, že zákonom č. 250/2010 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve, došlo k výraznému obmedzeniu inštitútu tzv. dvojakého občianstva, počet štátnych príslušníkov SR, ktorí súčasné sú občanmi aj inej krajiny, rozhodne neklesol k nule, jednak z dôvodu zákazu retroaktivity (a teda tí, ktorí nadobudli za života občianstvo druhej krajiny pred účinnosťou zákona č. 250/2010 Z. z. o slovenské občianstvo, prirodzene, neprišli) a jednak tiež z dôvodu, že zákon o štátnom občianstve po tejto novele nezakazuje dvojaké (príp. trojaké, štvoraké...) občianstvo en bloc. Obzvlášť v súčasnosti pri vyššom počte tzv. zmiešaných manželstiev a z dôvodu prevažujúceho princípu *ius sanguinius* v kontinentálnej Európe je potrebné očakávať, že množstvo detí, a teda aj začínajúcich hokejistov, má dvojaké občianstvo, čo by ich automaticky zaradilo pri takejto dikcii bodu 5.3.1 SP do množiny zahraničných hokejistov, a to aj navzdory tomu, že sú štátnymi príslušníkmi Slovenskej republiky.

Súčasne v dôsledku toho vzniká problém s vykonateľnosťou a odkontrolovateľnosťou takéhoto pravidla. Hráč sa síce môže preukázať príslušnosťou k SR občianskym preukazom alebo cestovným pasom, avšak príslušnosť k inej krajine môže pri registrácii na matrike SZĽH zatajiť a orgány SZĽH, ako aj štátne orgány, túto skutočnosť nemajú akým iným spôsobom odkontrolovať.

Navyše, ak aj športovec za života výslovným prejavom vôle príjme cudzie štátne občianstvo, v dôsledku čoho podľa ust. § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 40/1993 Z. z. stratí slovenské občianstvo, skutočnosť o nadobudnutí cudzieho štátneho občianstva je povinná daná osoba oznámiť miestne príslušnému okresnému úradu, pretože nijak inak štátne orgány Slovenskej republiky sa o prijatí cudzieho štátneho občianstva nedokážu dozvedieť. Ak sa o takejto skutočnosti nedokážu bez priznania samotnej osoby dozvedieť štátne orgány, o to viac sa o tom nedokáže sám dozvedieť Slovenský zväz ľadového hokeja.

Účelom akejkoľvek normy je presne a bez pochybností stanoviť práva a povinnosti jednotlivcom. Súčasne takéto práva a povinnosti musia byť reálne vynútiteľné a ich dodržiavanie kontrolovateľné, inak strácajú význam. **Podľa názoru podávateľa však dikcia bodu 5.3.1 SP SZĽH umožňuje viacero výkladov, pričom najpravdepodobnejší z nich spôsobuje veľké aplikačné problémy a je de facto nevynútiteľný.**

Negatívne dôsledky úpravy

Účelom, ktorý primal SZĽH prijať takúto úpravu, bola ochrana slovenských hokejistov, čo je plne legitímny cieľ a podávateľ proti nemu nebrojí (bližšie v ďalšej časti). Na druhej strane dosiahnuť takýto cieľ normou, ktorá limituje zahraničných hráčov, pričom za zahraničného za považuje bez ďalšieho taký, ktorý má inú štátnu príslušnosť ako slovenskú, prináša so sebou mimoriadne veľa vedľajších efektov. Ak Slovenský zväz ľadového hokeja nechcel postupovať pod heslom „kde sa rúbe les, tam lietajú triesky", tak je pre podávateľa priam nepochopiteľné, že už 82 dní po schválení uznesenia VV č. 68/2019/8 (ktoré síce po zasadnutí Kongresu prestalo byť účinné) sa ten istý Výkonný výbor uzniesol na prvých troch ad hoc výnimkách z tohto pravidla. Na poslednom zasadnutí VV pred Kongresom dňa 17. júna 2019 bolo totiž prijaté uznesenie VV č. 74/2019/13, ktorým sa udelila výnimka trojici hráčov Antonín Bartoš, Jan Bartoš (obaja nar. 01. 12. 2003) a Adam Bartoš (02. 01. 2009), na ktorých sa nateraz hľadí ako na slovenských hokejistov, hoci sú v tejto chvíli stále ešte len držiteľmi českého štátneho občianstva.

Všetci traja sú synovia bývalého slovenského reprezentanta Petra Bartoša, ktorý pred ich narodením sa zrejme vzdal slovenského občianstva po tom, čo nadobudol české štátne občianstvo. Keďže matkou všetkých troch synov je občianka Českej republiky, tak sa ani na jedného z troch synov nevzťahovalo ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve v dôsledku čoho narodením nenadobudli občianstvo Slovenskej republiky, čo sa potvrdilo pri konaní o vydaní potvrdenia o štátnom občianstve podľa ust. § 9a ods. 13 zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve, ktoré im vydané nebolo, keďže nie sú štátnymi príslušníkmi Slovenskej republiky. V prípade, že by im uvedená výnimka nebola udelená, tak by dvojičky Antonín a Jan nemohli ďalej pôsobiť na Slovensku v družstve HC Košice, keďže podľa bodu 5.3.3.4 je v súťažných zápasoch Extraligy dorastu povolený štart len jedného zahraničného hokejistu. Logickým riešením by tak v prípade dvojičiek Bartošovcov prestup do zahraničia (keďže presun do 1. ligy dorastu, kde je možný štart troch zahraničných hokejistov v zápase by bol kvalitatívnym regresom pre uvedených hráčov), čo je zas v príkrom rozpore s deklarovanou snahou Slovenského zväzu ľadového hokeja udržať mládežníckych hokejistov v slovenských súťažiach.

Navyše na prípade všetkých troch bratov Bartošovcov podávateľ ilustruje absentujúci logiku namietaného ustanovenia SP, keďže cieľom SZĽH rozhodne nemôže byť de facto znemožnenie štartu hokejistov, ktorí sú synovia bývalého slovenského reprezentanta (a držiteľa striebornej medaily z MS 2000), a ktorí pôsobia v slovenských klubových súťažiach minimálne od sezóny 2015/2016.

Na dôvažok je mimoriadne rozporuplné, či vôbec VV mohol uznesením rozhodnúť o výnimke z ním stanoveného pravidla obsiahnutého v čl. 5.3.1 SP. Nikde v SP a ani v Stanovách nemá VV oprávnenie udeľovať výnimky z tohto pravidla, a tak je úplne legitímna otázka, či VV týmto svojím konaním znovu neprekročil svoje právomoci stanovené demonštratívnym výpočtom v bode 3.4.10 Stanov. S odkazom na systematický výklad je podávateľ presvedčený o tom, že VV nebol oprávnený prijať uvedené uznesenie VV č. 74/2019/13 zo dňa 17. júna 2019, keďže udeľuje výnimku zo Súťažného poriadku, ktorý je predpis, ktorého schvaľovanie v zmysle bodu 3.2.4.2 písm. a) Stanov patrí vo výlučnej právomoci Kongresu. Priznanie práva Výkonného výboru robiť výnimky z predpisov, ktoré schvaľuje Kongres, by podľa podávateľa mohlo viesť k pokriveniu hierarchického systému orgánov SZĽH, v ktorom je na prvom mieste Kongres, ktorý je najvyšším orgánom národného športového zväzu v zmysle ust. § 19 a nasl. ZoŠ.

Atrahovanie právomoci udeľovať výnimku zo Súťažného poriadku de facto stavia Výkonný výbor nad úroveň Kongresu do pozície najvyššieho orgánu športového zväzu. Na mieste je tak sugestívna otázka – ak Výkonný výbor si dovolil udeliť výnimku zo Súťažného poriadku, prečo by si nemohol v budúcnosti dovoliť udeliť výnimku z ustanovení Disciplinárneho poriadku, ktoré by sa neaplikovali na disciplinárne previnenia určitého subjektu?

Podávateľ nespochybňuje potrebu udeľovania výnimiek v určitých prípadoch. Takáto právomoc však musí byť výslovne stanovená v predpisoch. Tak je tomu aj v Stanovách Medzinárodnej hokejovej federácie (IIHF) v rovnakej veci – posudzovaniu spôsobilosti hrať za reprezentáciu na podujatiach organizovaných IIHF. Spôsobilosť reprezentovať krajinu na turnajoch organizovaných IIHF stanovujú body 4.2 a 4.3 Stanov IIHF[5], pričom bod 4.5 priznáva Rade IIHF[6] právomoc udeliť výnimku z pravidiel podľa bodov 4.2 a 4.3 v prípadoch hodných osobitného zreteľa *(angl. cases involving exceptional circumstances).*

Prijatie aktuálneho znenia bodu 5.3.1 SP tak malo za následok potrebu jeho okamžitého revidovania prostredníctvom inštitútu výnimiek, ktoré však Výkonný výbor podľa právneho názoru podávateľa nebol oprávnený vydať. Ak však aj si odmyslíme prekročenie právomocí, je minimálne na zváženie, či je žiadúce prijať takú normu v Súťažnom poriadku, ktorú je potrebné prakticky okamžite po prijatí napravovať výnimkou, pretože by inak v opačnom prípade uvedená norma šla aj v priamom rozpore s legitímnym cieľom pre ktorý bola prijatá.

Zákaz retroaktivity

V III. časti tohto podnetu podávateľ priblížil genézu vývoja ustanovenia bodu 5.3.1 SP, ktoré od prijatia nového Súťažného poriadku na Kongrese konanom dňa 16. júna 2016 až po prijatie uznesenia VV č. 68/2019/8 dňa 27. marca 2019, umožňovalo – zjednodušene povedané – „quasi naturalizáciu" (pre účely

[5] Štatút a Stanovy IIHF je možné stiahnuť na adrese https://www.iihf.com/IIHFMvc/media/Downloads/ Statutes/2018-2022-IIHF-Statutes-and-Bylaws.pdf

[6] Rada IIHF je orgán podobný VV SZĽH. Jeho členov taktiež volia členovia najvyššieho orgánu IIHF – Kongresu IIHF, pričom sa dá charakterizovať ako najvyšší výkonný orgán IIHF, tak ako je Výkonný výbor najvyšším výkonným orgánom SZĽH.

Súťažného poriadku) hokejistu so zahraničnou štátnou príslušnosťou, keďže po dvoch po sebe idúcich sezónach strávených v rovnakom klube na nelimitovaný transfer sa na takéhoto hokejistu nehľadelo už ako na zahraničného. Dôsledok tohto ustanovenia bol taký, že v súťažiach riadených a organizovaných Slovenským zväzom ľadového hokeja hralo za ten čas niekoľko hokejistov (medzi nimi aj už spomínaní všetci traja bratia Bartošovci) so zahraničnou štátnou príslušnosťou, ktorí sa pre účely Súťažného poriadku nepovažovali za zahraničných, a teda sa nerátali do kontingentu stanoveného bodom 5.3.3 SP.

Títo hokejisti sa však prijatím uznesenia VV č. 68/2019/8, respektíve uznesenia VV č. 2/2019/6 stali razom zahraničnými hokejistami, ktorí sa rátajú do kontingentu stanoveného bodom 5.3.3 SP, čo má za následok flagrantné porušenie princípu právnej istoty a zákazu retroaktivity, ktorý síce nikde nie sú v interných predpisoch SZĽH uvedené, avšak oba princípy patria k definujúcim znakom právneho štátu, a mali by byť dodržiavané nielen v právnych predpisoch, ale aj v interných normatívnych aktoch, ak takéto akty sú spôsobilé na základe vrchnostenského pôsobenia ukladať jednotlivcom práva a povinnosti. To je práve prípad interných predpisov Slovenského zväzu ľadového hokeja, ktoré kreuje Kongres z pozície najvyššieho orgánu národného športového zväzu, ktorý je vo vrchnostenskom vzťahu k individuálnym členom SZĽH, ktorí sú zas adresátmi týchto noriem.

Špecifickou kategóriou sú následne zahraniční hokejisti, ktorí prestúpili do slovenského klubu pred účinnosťou zmeny bodu 5.3.1 SP, no ešte nenadobudli štatút domáceho hokejistu v zmysle už derogovaného znenia bodu 5.3.1 SP. Takíto hokejisti prestúpili do slovenského klubu s legitímnym očakávaním, že po dvoch po sebe idúcich sezónach strávených v tom istom slovenskom klube na nelimitovanom transfere sa na nich bude následne hľadieť nie ako na zahraničných hráčov a nebudú sa rátať do kontingentu podľa bodu 5.3.3 SP. Doktrína legitímneho očakávania je všeobecne uznávaným princípom vo verejnom práve, ktoré sa podľa mocenskej (subordinačnej) teórie delenia verejného a súkromného práva vyznačuje práve nerovným postavením subjektov právneho vzťahu.

Nerovnosť a mocenské pôsobenie Slovenského zväzu ľadového hokeja voči jeho individuálnym členom – hokejistom a teda aj právomoc SZĽH upravovať práva a povinnosti individuálnych členov je vo svojej zásade mimoriadne podobná fungovaniu orgánov verejnej správy. Z tohto dôvodu by sa na konanie SZĽH vo vzťahu k jeho individuálnym členom mali vzťahovať rovnaké nároky ako na orgány verejnej správy. Predovšetkým by konanie SZĽH voči jeho individuálnym členom malo byť predvídateľné, a to v takom rozsahu, aby legitímne očakávania individuálnych členov ostali v čo najväčšej miere, okrem nevyhnutných prípadov, zachované.

Podávateľ sa preto domnieva, že takáto úprava bodov 5.3.1 SP a 5.3.3 SP je v rozpore s princípom právnej istoty, zákazu retroaktivity a zahraniční hokejisti, ktorí prestúpili do slovenského klubu pred účinnosťou týchto zmien boli ukrátení na svojom práve legitímneho očakávania postupov Slovenského zväzu ľadového hokeja.

Návrhy podávateľa

Podávateľ plne rešpektuje a súhlasí s potrebou regulácie určitých hokejistov v záujme podpory výchovy hokejistov v slovenských klubových oddieloch. Takýto cieľ, ktorý má Slovenský zväz ľadového hokeja, je plne legitímny a určitá forma nepriamej diskriminácie v prospech „domácich" hokejistov je napokon akceptovateľná aj právom Európskej únie. Tento prístup vychádza z osobitnej povahy športu, ktorú mu priznáva aj ZFEÚ v čl. 165.

Súčasne, možnosti nepriamej diskriminácie výslovne pripúšťa aj Biela kniha o športe, dokument vydaný Európskou komisiou, ktorý združuje nápady a možné riešenia v oblasti spadajúcej do pôsobnosti Európskej únie. V stati 2 odsek 9 Bielej knihy o športe sa píše: *„Pravidlá požadujúce zavedenie určitých kvót na miestnych hráčov v športových oddieloch by bolo možné akceptovať ako v súlade s ustanoveniami Zmluvy o voľnom pohybe osôb, keby neviedli k žiadnej priamej diskriminácii z dôvodu štátnej príslušnosti a keby možné dôsledky nepriamej diskriminácie z nich plynúce by bolo možné obhájiť ako primerané k legitímne sledovanému cieľu, akým je napríklad zlepšenie a ochrana prípravy a rozvoja talentovaných mladých hráčov."*[7] Je síce pravda, a konštatoval to už aj Súdny dvor, že Európska komisia nie je oprávnená dávať akékoľvek záruky ohľadom súladnosti konania s predpismi primárneho práva Európskej únie, no súčasne je to práve Komisia, ktorá je na začiatku riadneho legislatívneho procesu v Európskej únii, a tak je dôvodné sa domnievať, najmä vzhľadom na postavenie Komisie, že ich interpretácia práva Európskej únie bude na kvalifikovanej úrovni. Navyše, akceptácia nepriamej diskriminácie uvedená v stati 2 odsek 9 Bielej knihy o športe nie je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvoru Európskej únie, z čoho vyplýva, že (minimálne nateraz) je Slovenský zväz ľadového hokeja oprávnený pristúpiť k obmedzeniu štartu určitých športovcov pri dodržaní podmienok stanovených predmetným odsekom Bielej knihy.

Preto aj podávateľ si dovoľuje navrhnúť Slovenskému zväzu ľadového hokeja dva ideové koncepty možností obmedzenia štartu určitých hokejistov v ich súťažiach tak, aby bol jednak zachovaný súlad s právom Európskej únie a súčasne bol naplnený legitímny cieľ, pre ktorý boli prijaté body 5.3.1 a 5.3.3 SP v súčasnom znení.

a) Vyňatie občanov EÚ z množiny zahraničných hokejistov

Právo Európskej únie (až na určité výnimky) ukladá práva a povinnosti predovšetkým jednotlivcom s občianstvom Európskej únie, t. j. jednotlivcom, ktorí majú štátnu príslušnosť ku krajine, ktorá je členským štátom Európskej únie. Ak by sa za zahraničných hokejistov v bode 5.3.1 SP považovali výhradne takí hokejisti, ktorí sú z tzv. tretích krajín, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie, tak by tým neboli porušené práva v čl. 18, 21, 45, 49 a 56 ZFEÚ, ktorých sa môžu dovolávať len občania EÚ.

V tejto súvislosti si ešte dovoľuje podávateľ upozorniť na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-438/00 *Kolpak*, v ktorom boli rovnaké práva priznané aj občanom nečlenských štátov Európskej únie, ktoré

[7] K dispozícii na stiahnutie na adrese: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52007DC0391&qid=1488203863476&from=EN

majú s Európskou úniou podpísanú asociačnú dohodu, ktorá garantuje, že sa na ich občanov bude v krajinách Európskej únie hľadieť ako na domácich občanov. Preto by množina „domácich" hokejistov musela byť rozšírená aj o občanov týchto krajín.

Na základe „povrchnej" empirickej kontroly v momentálnej dobe pochádza väčšina zahraničných hokejistov z krajín, ktoré sú mimo Európskej únie (Rusko a krajiny Severnej Ameriky), a tak takéto znenie bodu 5.3.1 SP by bolo spôsobilé naplniť legitímny cieľ.

Na záver podávateľ navrhuje – v prípade, že si Slovenský zväz ľadového hokeja vyberie tejto ideový koncept – aby sa v bode 5.3.1 SP definoval zahraničný hokejista negatívne, teda ako akýkoľvek hokejista, ktorý nie je štátnym príslušníkom SR, krajiny EÚ, alebo akejkoľvek inej krajiny, ktorá má podpísanú asociačnú dohodu s EÚ s priznanými právami jej občanom. Takáto definícia by odstránila pochybnosti o výklade, o ktorom podávateľ písal v VI. časti tohto návrhu. Súčasne by Slovenský zväz ľadového hokeja musel pripraviť aj prechodné ustanovenie k bodu 5.3.1 SP tak, aby tým boli neboli dotknuté legitímne očakávania hokejistov, ktorí prestúpili na Slovensko v čase pred 27. marcom 2019, keď bolo na prijaté uznesenie VV č. 68/2019/8 (pozri bližšie VIII. časť tohto podnetu)

b) Doktrína home-grown players

Druhým ideovým konceptom je zmena celkového posudzovania zahraničných hokejistov, kde by sa na zreteľ nebrala štátna príslušnosť hokejistu, ale výhradne miesto jeho pôsobenia v mládežníckych kategóriách. Takýto koncept zvaný „home-grown players" (v preklade doma odchovaní hráči) používa na obmedzenie štartu určitých športovcov aj anglická futbalová Premier League, alebo aj UEFA pre tvorbu 25-členného kádra hráčov, ktorí za klub môžu nastúpiť v zápasoch ich súťaží – Liga majstrov UEFA a Európska liga UEFA.

Podľa pravidiel Premier League musí byť na 25-člennej súpiske klubu minimálne osem futbalistov, ktorí pred 21. rokom života strávili tri sezóny v akomkoľvek futbalovom klube registrovanom Anglickou futbalovou federáciou. Pri takomto nastavení vôbec nehrá rolu občianstvo hráča. Preto za „home-grown" hráča sa v anglickej Premier League považoval Španiel Cesc Fabregas alebo považuje Francúz Paul Pogba. Naopak, len samotný fakt, že hráč je občanom Spojeného Kráľovstva nestačí k tomu, aby bol považovaný za „home-grown" hráča, ak nesplnil podmienku troch sezón strávených v anglických kluboch. Takýmto príkladom je napr. anglický futbalový reprezentant Eric Dier, ktorý vyrastal v Portugalsku a do anglického klubu prestúpil až vo veku 20 rokov.

Takto nastavené pravidlo celkom zreteľne plní legitímny cieľ ochrany a podpory domácich hokejistov a motivuje a do určitej miery prinucuje slovenské kluby, aby pri kontraktácií siahali v prvom rade po hokejistoch vychovaných slovenskými klubmi. Negatívnym javom môže byť skutočnosť, že určití hráči, hoci sú slovenskými reprezentantmi, by neboli považovaní za „home-grown" hráčov. Napríklad obranca HKM Zvolen Michal Roman z Kysuckého Nového Mesta hokejovo vyrastal v Třinci, v dôsledku čoho by podmienku troch sezón v slovenskom klube pred 21. rokom života nesplnil. Jedným dychom však treba

uznať, že Michal Roman, ani jeho brat Miloš, ktorý by taktiež nebol považovaný za „home-grown" hráča, nie sú produktom výchovy slovenských klubov, keďže hokejovo sa zdokonaľovali v českom systéme výchovy za finančné prostriedky českých klubov. Slovenské kluby a ani Slovenský zväz ľadového hokeja tak podľa mienky podávateľa, bohužiaľ, nemajú morálne právo automaticky takýchto hokejistov za „svojich".

Takéto anomálie by však bolo možné odstrániť rôznymi korekčnými prvkami, napríklad možnosťou dodatočnej „naturalizácie" pre účely Súťažného poriadku. Podávateľ necháva na zvážení myšlienku, že by za „home-grown" hráčov sa mohli považovať aj takí, ktorí strávili päť po sebe idúcich kompletných sezón na nelimitovanom transfere v slovenských klubových súťažiach, alebo troch po sebe idúcich sezón na nelimitovanom transfere v jednom slovenskom klube. Obdobie troch po sebe idúcich rokov je podľa mienky podávateľa dostatočne dlhá doba na to, aby sa na takéhoto hráča nehľadelo ako na hráča, ktorý zaberá v klube miesto slovenským hokejistom. V prípade piatich po sebe idúcich rokov v rôznych slovenských kluboch je zas podávateľ toho názoru, že takýto časový úsek je dostatočne dlhým obdobím na to, aby bolo dôvodné si myslieť, že takýto hráč pricestoval na Slovensko so zámerom dlhodobo sa tu usadiť a riadne žiť, a preto potreba regulácie takýchto hráčov klesá až na minimum.

Podávateľ – pri akceptácii tohto konceptu – súčasne navrhuje, aby si Slovenský zväz ľadového hokeja upravil jednotlivé lehoty a nepreberal bez ďalšieho úpravu z anglickej futbalovej Premier League. Podľa mienky podávateľa by bolo najefektívnejšie v Súťažnom poriadku v prvom rade stanoviť definíciu domáceho hokejistu, ktorým by bol *„akýkoľvek hokejista, bez ohľadu na štátnu príslušnosť, ktorý odohral v slovenských súťažiach pred dovŕšením 16. roku života tri kompletné sezóny, alebo strávil tri kompletné po sebe idúce sezóny na nelimitovanom transfere v jednom slovenskom hokejovom klube, alebo strávil päť kompletných po sebe idúcich sezón na nelimitovanom transfere v akýchkoľvek slovenských hokejových kluboch."* Následne by v Súťažnom poriadku bol definovaný zahraničný hokejista, za ktorého by sa považoval *„akýkoľvek hráč, ktorý nie je domácim hokejistom"*.

Obdoba súčasného bodu 5.3.3 SP by bola zachovaná, keďže by SZĽH ostala právomoc definovať limity tzv. zahraničných hokejistov oprávnených nastúpiť za jedno družstvo na zápas. Rozdiel oproti súčasnej úprave by bol v tom, že zahraničný hokejista by nebol definovaný na základe štátnej príslušnosti, a tak ich obmedzenie štartu v zápasoch je prípustné a súladné s právom Európskej únie.

Vzhľadom na navrhovanú definíciu domáceho hokejistu však podávateľ považuje za potrebné, aby sa do kategórie kadetov nelimitoval počet zahraničných hráčov, pretože by v opačnom prípade mohlo dôjsť k anomálii, že hráči, ktorí začali s hokejom v neskoršom veku, by nespĺňali podmienku troch sezón pred 16. rokom života, a boli by tak považovaní za zahraničných hokejistov. Súčasne sa podávateľ domnieva, že počet zahraničných hráčov v súťažiach do kategórie kadetov je natoľko nízky, že nie je nateraz potreba tento počet regulovať.

V prípade hráčov, ktorí začali hrať organizovaný hokej až okolo 16. roku života, prípadne po jeho dovŕšení, tak podávateľ navrhuje, aby sa bez ďalšieho považovali za domáceho hokejistu, ak boli registrovaní v akomkoľvek slovenskom klube, pričom registrácia nebola založená na základe predloženia platnej transfer karty. Týmto by bolo zamedzené ďalšej anomálii, pri ktorej by sa za zahraničných hokejistov považovali v prvých rokoch kariéry takí hráči, ktorí by začali hrať organizovaný hokej v neskoršom veku.

Dňa 05.09.2019 na zasadnutí VV SZĽH bolo schválené uznesenie č. 5/2019/6 upravujúce definíciu zahraničného hokejistu v bode 5.3.1 SP SZĽH nasledovne: *„Zahraničný hokejista je korčuliar alebo brankár, bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR"* s týmto odôvodnením: *„VV SZĽH schvaľuje 05.09.2019 výklad k ustanoveniu 5.3.1 Súťažného poriadku SZĽH: „Za zahraničného hokejistu sa nepovažuje taký hokejista so štátnou príslušnosťou inou ako SR, ktorý podľa predpisov SZĽH účinných do 01.08.2019, nadobudol príslušnosť k SZĽH na základe nelimitovaného transferu zo zahraničia a odohral dve po sebe nasledujúce sezóny, čo i len v časti, v súťažiach SZĽH a to najneskôr do ukončenia sezóny 2018/2019. Uvedené sa nevzťahuje na zahraničného hokejistu vekovej kategórie senior"*

V. VYHODNOTENIE KONTROLY

Dovolím si konštatovať, že sa až na skutočnosti obsiahnuté v podnete podávateľa – **„Zákaz retroaktivity"**, ktorý bol medzitým už odstránený na zasadnutí VV SZĽH uznesením č. 5/2019/6, a to tak, že nastala zmena v definícii v bode 5.3.1 SP SZĽH - Zahraničný hokejista *„Zahraničný hokejista je korčuliar alebo brankár, bez ohľadu na pohlavie, ktorý má štátnu príslušnosť inú ako SR" s týmto odôvodnením: „VV SZĽH schvaľuje 05.09.2019 výklad k ustanoveniu 5.3.1 Súťažného poriadku SZĽH: „Za zahraničného hokejistu sa nepovažuje taký hokejista so štátnou príslušnosťou inou ako SR, ktorý podľa predpisov SZĽH účinných do 01.08.2019, nadobudol príslušnosť k SZĽH na základe nelimitovaného transferu zo zahraničia a odohral dve po sebe nasledujúce sezóny, čo i len v časti, v súťažiach SZĽH a to najneskôr do ukončenia sezóny 2018/2019. Uvedené sa nevzťahuje na zahraničného hokejistu vekovej kategórie senior"* stotožňujem s výhradami podávateľa, považujem ich za správne a logické.

Ďalej si dovolím tvrdiť, že i napriek zmene definície zahraničného hokejistu v bode 5.3.1 SP SZĽH uznesením VV SZĽH č. 5/2019/6 zo dňa 05.09.2019, predmetná definícia podľa môjho názoru obsahuje diskrimináciu voči seniorským súťažiam *„Uvedené sa nevzťahuje na zahraničného hokejistu vekovej kategórie senior"*, nakoľko predpisy a pravidlá SZĽH týkajúce sa tejto otázky, by sa mali vzťahovať na všetky súťaže SZĽH bez rozdielu.

Po vyhodnotení kontrolnej činnosti záverom konštatujem, že sa stotožňujem s podnetom Podávateľa a teda, že je nesúlad ustanovení bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 Súťažného poriadku SZĽH v znení Uznesenia VV SZĽH č. 2/2019/6 zo dňa 01.08.2019, resp. Uznesenia VV SZĽH č. 5/2019/6 zo dňa 05.09.2019 so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä článkami 18, 21, 45, 49 a 56 ZFEÚ a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov.

VI. NAVRHNUTÉ OPATRENIA

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam podľa môjho názoru je nesúlad ustanovení bodu 5.3.1 v spojení s bodom 5.3.3 Súťažného poriadku SZĽH v znení Uznesenia VV SZĽH č. 2/2019/6 zo dňa 01.08.2019, resp. Uznesenia VV SZĽH č. 5/2019/6 zo dňa 05.09.2019 so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä článkami 18, 21, 45, 49 a 56 ZFEÚ a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z.

Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov, a preto navrhujem, aby SZĽH upravilo svoje predpisy do súladu so ZFEÚ a ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačného zákona v znení neskorších predpisov, a to tým spôsobom, že vytvorí pracovnú skupinu, ktorá bude mať v náplní práce legislatívnu diskusiu, resp. konanie týkajúce sa úpravy vyššie spomenutých bodov SP SZĽH s prihliadnutím aj na navrhnuté opatrenia podávateľa, ktoré považujem za jedno z možných riešení danej záležitosti.

VII. LEHOTA NA VYJADRENIE K ZISTENÝM NEDOSTATKOM

V zmysle § 14 ods. 7 zákona č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov k návrhu správy o kontrolnej činnosti podľa § 14 ods. 9 zákona č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov si dovolím pre krátkosť času požiadať štatutárny orgán SZĽH ako zástupcu SZĽH **o písomné vyjadrenie do 10:00 hod. dňa 08.11.2019 k rukám Kontrolóra SZĽH alebo prostredníctvom e-mailu na adresu kontrolor@szlh.sk.**

VIII. LEHOTA NA SPLNENIE OPATRENÍ PRIJATÝCH NA NÁPRAVU NEDOSTATKOV

Vzhľadom na zachovanie integrity súťaží už v prebiehajúcej sezóny 2019/2020 lehota na splnenie opatrení prijatých na nápravu nedostatkov je **do 05.12.2019, s účinnosťou prijatých zmien od sezóny 2020/2021.**

IX. DEŇ ZAČATIA KONTROLNEJ ČINNOSTI

Kontrolná činnosť začala dňa 15.09.2019.

X. PREROKOVANIE KONTROLNEJ ČINNOSTI S OSOBOU, KTOREJ ČINNOSŤ BOLA PREDMETOM KONTROLY

Kontrolná činnosť bude prerokovaná po doručení písomného vyjadrenia zo strany štatutárneho orgánu SZĽH Kontrolórovi SZĽH.

XI. DEŇ SKONČENIA KONTROLNEJ ČINNOSTI

Kontrolná činnosť bude skončená po doručení písomného vyjadrenia k tomuto návrhu zo strany štatutárneho orgánu SZĽH Kontrolórovi SZĽH, následnom jeho prerokovaní so SZĽH a následnom (ne)splnení opatrení prijatých na nápravu nedostatkov.

Dátum vyhotovenia: 09.10.2019

Kontrolnú činnosť vykonal: JUDr. Jaromír Šmátrala, PhD.
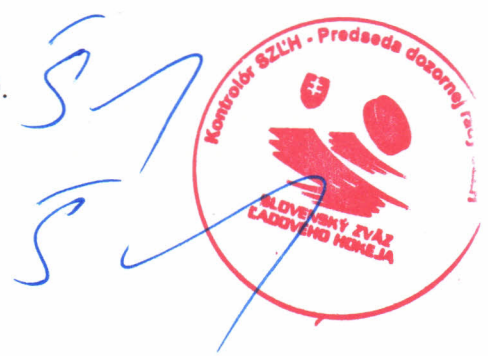
Návrh správy vypracoval: JUDr. Jaromír Šmátrala, PhD.